

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

Є важливий момент при дооцінці виробничих запасів про який потрібно пам'ятати, що сума дооцінки вартості запасів не може перевищувати суму попереднього зменшення (тобто уцінки цих запасів) їх вартості.

Найбільш важливого і значною частиною активів підприємства є запаси вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності. Ефективність господарської діяльності підприємств в значній мірі залежить від оцінки та раціонального використання виробничих запасів.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-IX від 16 липня 1999 р. Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_bills_stand_laws (дата звернення 28.09.2019).
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення 23.02.2019).
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України № 181 від 28 липня 2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>. (дата звернення 28.09.2019).
4. Скуміна А. В., Ломака К. В., Ангелова О. С. Проблеми обліку виробничих запасів на сільськогосподарських підприємствах та напрями їх вирішення. *Агросвіт*. 2011. № 24. С. 84-86.
5. Чакалова Н. С. Розробка робочих документів для проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на промислових підприємствах *Агросвіт*. 2018. № 22. С. 81-90.

**ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Каленчук Ю. В., Крайник В. Г.,

здобувачі СВО бакалавр за ОПП Облік і оподаткування

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Канцедал Н. А., к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Запаси на підприємствах становлять значну частку в активах балансу, тому від їх правильної оцінки та обліку залежать показники фінансового стану, на підставі яких приймаються управлінські рішення. На сьогодні управління запасами відіграє велику роль на кожному підприємстві, є складовою обліку і контролю за центрами відповідальності [5, с. 215]. Це створює передумови до розробки й впровадження нових облікових методик, що враховують

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

особливостей визнання об'єктів обліку, а також їх кількісних та якісних параметрів, що мають суттєвий вплив на оцінку [2, с. 21].

Відповідно до П(С)БО 9, запаси – це активи, які:

- утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності;
- перебувають у господарському процесі з метою подальшого споживання;
- утримуються для споживання під час діяльності, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [1].

Практика показує, що процес обліку використання запасів є досить трудомісткою діяльністю. Тому не дивно, що на багатьох підприємствах спостерігаються певні недоліки, а на деяких – запущеність обліку, що призводить до великих втрат запасів. Все це ще раз підтверджує, що на сьогодні залишаються невирішеними багато питань, пов'язаних з розробкою науково обґрунтованої системи обліку використання запасів.

На основі проведених досліджень щодо питань організації обліку запасів, існує багато теоретичних положень і питань обліку, які потребують удосконалення і доопрацювання.

Слід виділити такі негативні аспекти щодо обліку запасів:

- складність визначення справедливої (ринкової та неринкової) вартості запасів, що полягає у використанні підприємствами бартерного обміну, більше того, обміну на неподібні активи;
- низький рівень оперативності інформаційного забезпечення управління запасами підприємств;
- порушення норм списання запасів, що тягне за собою завищення витрат підприємства;
- обмеженість контролю використання запасів;
- застосування підприємствами застарілих галузевих нормативно-правових актів з обліку і контролю виробничих запасів;
- слабе нормативне забезпечення переоцінки запасів;
- суттєві розбіжності ведення бухгалтерського обліку запасів згідно з П(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси».

Розгляд і усунення даних недоліків зумовить вихід на якісний рівень побудови обліку запасів, значно підвищить їх роль в управлінні підприємством [4].

Основна проблема, з якою зіштовхуються фахівці при управлінні обліку запасів полягає в розбіжностях між основними нормативними документами, що регулюють цей процес.

Не зважаючи на те, що національні стандарти обліку побудовані на підставі Міжнародних стандартів все ж виникають розбіжності обліку в Україні та зарубіжних країнах відповідно до специфіки національної системи. Сьогодні МСФЗ є ефективним засобом міжнародної інтеграції та частиною сталого економічного розвитку для України. Використання МСФЗ має суттєві переваги

перед П(С)БО для більшості підприємств та користувачів їхньої фінансової звітності. А для швидкої та ефективної гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності з міжнародними стандартами необхідно розробити таку систему правових засад та методологічних підходів, які б давали змогу покращити та модернізувати аспекти ведення бухгалтерського обліку та звітності в Україні [3].

Тому, необхідно удосконалювати П(С)БО 9 та гармонізувати його з МСБО 2, також забезпечити належну професійну підготовку для фахівців, які займаються даною діяльністю.

У той же час, залишаються невирішеними питання вдосконалення документації оперативного та аналітичного обліку запасів, особливо нагальною постає проблема автоматизації їх обліку. Вирішення цих питань полягає в розробці основних напрямів і конкретних рекомендацій з удосконалення методики обліку запасів, в їх оцінці при вибутті, методики проведення аналізу ефективного використання запасів, а також посиленні інформаційної та контрольної функцій обліку в управлінні виробництвом. У ході вирішення зазначених проблемних аспектів необхідно врахувати наступні напрями удосконалення обліку запасів:

- 1) узагальнення теоретико-методологічних основ обліку, аналізу і контролю запасів, визначення їх суті та класифікації
- 2) удосконалення методико-організаційних основ фінансового та управлінського обліку запасів, а також їх контролю;
- 3) удосконалення системи економічного аналізу та контролю ефективності використання запасів.

Реалізація перелічених напрямів удосконалення організації обліку запасів вітчизняними підприємствами приведе до значного підвищення результативності їх фінансово-господарської діяльності.

Отже, для забезпечення ефективного розвитку підприємств та зростання їх виробничого потенціалу за сучасних умов господарювання виникає необхідність створення якісної системи управління запасами. Саме тому дуже важливо приділяти велику увагу обліку запасів, їх зберіганню, реалізації, оскільки це основна ланка виробничого процесу більшості підприємств.

Список використаних джерел

1. Запаси: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення: 29.10.2019: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 10.11.2019).
2. Канцедаль Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси*. 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/> (дата звернення: 10.11.2019).
3. Подмешальська Ю. В. Облік виробничих запасів. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/71.pdf (дата звернення: 10.11.2019).

4. Рибалко О. М. Вдосконалення обліку виробничих запасів. *Держава і регіони*. 2008. № 3. С. 210-215.

5. Управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / за ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астроя», 2018. 250 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1373> (дата звернення: 10.11.2019).

АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Камбулова О. В.,

здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»

за спеціальністю «Облік і оподаткування»

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Тютюнник С. В., к.е.н., доцент,

професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Загальновідомим є те, що для ефективного управління будь-яким підприємством, установою чи організацією, необхідно володіти об'єктивною, достовірною та своєчасною інформацією. В першу чергу це є облікова інформація, яка формується за допомогою облікового апарату. Тому правильна організація бухгалтерського обліку на підприємстві є невід'ємним елементом, яка впливає на якісне інформаційне забезпечення, необхідне для ефективного функціонування підприємства. І саме облікова політика – документ, який визначає конкретні методи, способи та процедури, що дозволяють організувати систему бухгалтерського обліку, на основі загально прийнятих норм, а також в залежності від особливостей діяльності конкретного підприємства.

Важливою складовою управління господарською діяльністю підприємства є облікова політика, яку розробляє індивідуально кожне підприємство і яка покликана забезпечувати надійність та достовірність їх фінансово-інформаційної системи. Основною метою облікової політики є забезпечення створення інформаційної системи підприємства з врахуванням вимог законодавчих актів і нормативних документів про фінансово-майновий стан підприємства та результати його діяльності, які необхідні як для внутрішніх так і зовнішніх користувачів для прийняття ними обґрунтованих управлінських рішень. Формування облікової політики – це складний та багатогранний процес, який вимагає від керівництва підприємства професійних знань, здатності ефективно планувати, прогнозувати діяльність та своєчасно приймати управлінські рішення. Уміло сформована облікова політика сприяє ефективності управління господарською діяльністю підприємства, його перспективному розвитку, зручності й прозорості ведення бухгалтерського обліку. Альтернативність підходів у методах оцінки об'єктів обліку та свобода їх вибору для практичного застосування в межах принципів бухгалтерського